

Komplexní průvodce řeckým vínem - 2024

Úvod

Řecké víno se svou **tisíciletou historií a tradiční škálou jedinečných odrůd** zažívá na světové vinařské scéně renesanci. Od sluncem zalitých vinic na **Santorini** až po drsný terén v oblasti **Nemea** nabízí Řecko rozmanitý a podmanivý svět vína, který čeká na své znovuobjevení.

V tomto obsáhlém průvodci se vydáme na cestu fascinující říší řeckého vína. Od jeho starověkých počátků až po moderní renesanci, od **původních odrůd révy** až po ikonická vinařství, odhalíme tajemství této živé a rozvíjející se vinařské kultury.

Příběh řeckého vína je hluboce spjat s mýty, legendami a rituály kolem Dionýsa, boha vína a oslav ve starořecké mytologii. Toto božské spojení zanechalo nesmazatelnou stopu v historii a dědictví řeckého vinařství.

Historie a dědictví řeckého vína

Zrození Dionýsa

Příběh začíná samotným Dionýsem, který se zrodil ze svazku Dia, krále bohů, a smrtelné princezny Semelé. Semelina tragická smrt a Dionýsovo zázračné zrození z Diova stehna mu vtiskly dvojí povahu - smrtelnou i božskou. Tento výjimečný původ podtrhl myšlenku, že i víno má moc proměnit a povznést lidskou zkušenost.

Dionýsos: patron vína

Dionýsos se ujal role patrona vína, oslav a extatických radovánek a propůjčil vínu duchovní význam. Stal se ztělesněním radostných a osvobozujících aspektů života a inspiroval starověké Řeky k trvalé lásce k vínu.

Víno jako božský nektar

Řekové věřili, že víno je dar bohů a Dionýsos je jeho nejvyšším dárce. Víno bylo považováno za posvátný nápoj, často označovaný jako "božský nektar". Jeho konzumace nebyla pouhým fyzickým aktem, ale cestou k duchovnímu společenství a umělecké inspiraci. Symposium, řecká společenská instituce soustředěná kolem vína, intelektuálních diskusí a hudby, byl dokladem této víry.

Dionýské slavnosti a rituály

Dionýsův vliv se rozšířil i na slavnosti a rituály jemu zasvěcené. Nejznámější z nich byly Dionýsie, divadelní představení s tragickými a komediálními hrami. Tato představení hostila divadla ozdobená maskami - symbolem spojeným s Dionýsem - a zdůrazňovala tak spojení mezi vínem, divadlem a uměleckým projevem.

Vinařství a výroba vína

Řecké vinařství vzkvétalo v oblastech jako Thrákie, Kréta a další ostrovy. Řekové zavedli inovativní techniky, jako je prořezávání a mřížkování, čímž zlepšili pěstování vinné révy. K uchování a přepravě vína se používaly amfory, keramické nádoby se složitými vzory. Umění míchat různé odrůdy hroznů pro dosažení požadované chuti bylo rovněž řeckou inovací.

Rozšíření řeckého vína

Řecké víno se neomezovalo pouze na samotné Řecko, ale vyváželo se do celého Středomoří. Kolonie založené Řeky, například v jižní Itálii a na Sicílii, hrály klíčovou roli v šíření vinařských znalostí a řecké vinařské kultury.

Moderní oživení

V moderní době zažívá řecké vinařské dědictví renesanci. Vinaři znovu objevují a oživují **staré odrůdy** révy, jako jsou **Assyrtiko a Agiorgitiko**, a zároveň využívají moderní techniky. Řecká vína získala mezinárodní uznání pro svou kvalitu a rozmanitost.

Řecké vinařské oblasti: Řecké vinařské oblasti: cesta historií

Řecko, které je často považováno za kolébkou západní civilizace, se může pochlubit vinařským dědictvím starým více než 4 000 let. Jeho vinařské oblasti rozestlé po pevnině a ostrovech nabízejí poutavou cestu za historií, kulturou a terroirem.

Peloponés

Nemea: Známy svými robustními červenými víny, Nemea je region v severovýchodní části země. Peloponésu. Je domovem vinné révy Agiorgitiko, z níž se vyrábí vína s bohatou bobulovou chutí a nádechem koření. Nemea je také proslulá Nemejskými hrami, starověkými atletickými závody, a kultem Herkula.

Mantinia: Mantinia se nachází v oblasti Arcadia a je proslulá svými bílými víny z hroznů Moschofilero. Tato vína jsou známá svou živou kyselinkou, květinovým aroma a tóny citrusů a peckovin.

Pevninské Řecko

Attika: Tento region zahrnuje hlavní město Atény a jeho okolí. Najdete zde slavné víno Retsina, bílé nebo růžové víno s příchutí borové pryskyřice. Zatímco Retsina je získaná chuť, v Attice se vyrábí také vynikající nepryskyřičná vína, včetně bílého Savatiano.

Makedonie

Naoussa: Nachází se v oblasti Makedonii, v severním Řecku. Je srdcem produkce odrůdy Xinomavro. Xinomavro je červená odrůda hroznů známá svou vysokou kyselostí, tříslovinami a potenciálem ke stárnutí. Vína Xinomavro z Naoussy často vykazují chuť tmavého ovoce, koření a zemitých tónů.

Thessaly

Rapsani: Rapsani, které se rozkládá na svazích hory Olymp, je dalším oblíbeným místem pro víno Xinomavro. Na vysoko položených vinicích v regionu se hroznu daří a výsledkem jsou komplexní a elegantní vína. Vína Rapsani jsou obvykle směsí hroznů Xinomavro, Krassato a Stavroto.

Ostrov

Santorini: Tento sopečný ostrov na Kykladách je proslulý svou vinnou révou Assyrtiko. Jediněčná sopečná půda a klimatické podmínky dávají vzniknout svěžímu bílému vínu s minerálními látkami a pozoruhodnou kyselinkou. Vinice na Santorini, které jsou uspořádány do charakteristických košovitých útvarů zvaných "koulara", jsou nádherné na pohled.

Kréta: Je největší řecký ostrov a je mozaikou rozmanitých odrůd vinné révy. Na ostrově se vyrábí široká škála vín, včetně ovocných a aromatických bílých vín Vidiano a červených bylinných vín Liatiko.

Samos: Samos je známý svými dezertními víny na bázi muškátů a vyrábí jedny z nejznámějších sladkých vín v Řecku. Na terasovitých vinicích ostrova se daří hroznu Muscat Blanc à Petits Grains, z něhož se vyrábějí vína s intenzivní květinovou a citrusovou vůní.

Řecké odrůdy vinné révy: Od starověkých kořenů k moderní dokonalosti

V Řecku, které má hluboké historické vazby na vinařství, se pěstuje nepřeberné množství odrůd révy vinné, z nichž mnohé jsou původní a jedinečné pro tento region. Tyto odrůdy se pěstují již tisíce let a přispívají k bohaté tradici řeckého vinařství. Zde je několik pozoruhodných řeckých odrůd:

Assyrtiko

Původ: Santorini, Kyklady

Vlastnosti: Assyrtiko je nejznámější řeckou bílou odrůdou. Pěstuje se především na sopečném ostrově Santorini a daří se jí v drsném a suchém podnebí. Vína Assyrtiko jsou proslulá svou vysokou kyselostí, minerálními tóny a svěží citrusovou chutí. Často jsou suchá a neuvěřitelně osvěžující, což je ideální pro kombinaci s mořskými plody.

Xinomavro

Původ: severní Řecko

Vlastnosti: Xinomavro je často označováno za řeckou odpověď na Nebbiolo. Tato červená odrůda dává vína s vysokou kyselostí, výraznými tříslovinami a působivým potenciálem ke stárnutí. Její chuťový profil zahrnuje tóny červeného ovoce, koření a náznaky rajčat a oliv. Xinomavro je hlavní odrůdou v oblastech Naoussa a Rapsani.

Agiorgitiko

Původ: Nemea, Peloponés

Vlastnosti: Agiorgitiko, známý také jako Svatý Jiří, je univerzální červená odrůda. V závislosti na způsobu výroby vína může být lehké a ovocné až po odvážné a strukturované. Mezi běžné chutě patří třešně, švestky a někdy i náznak koření. Město Nemea, kde se odrůdě Agiorgitiko daří, je proslulé svými červenými víny.

Moschofilero

Původ: Mantinia, Peloponés

Vlastnosti: Moschofilero je voňavý bílý hrozen známý svými aromatickými a květinovými vlastnostmi. Vína vyrobená z Moschofilero jsou často svěží, s tóny okvětních lístků růží, citrusů a někdy i s jemnou kořenitostí. Toto Moschofilero je osvěžující volbou pro ty, kteří hledají osobité bílé víno.

Malagousia

Původ: Severní Řecko

Vlastnosti: Malagousia je relativně nedávným objevem řeckého vinařství. Před svým oživením v 80. letech 20. století byla téměř vyhubena. Tato bílá odrůda dává aromatická a výrazná vína s květinovou vůní, chutí peckovin a příjemnou kyselinkou. Stala se miláčkem moderního řeckého vinařství.

Liatiko

Původ: Kréta

Vlastnosti: Liatiko je červená odrůda révy vinné, které se daří na slunném ostrově Kréta. Vyrábí se z ní středně plná vína s chutí červeného ovoce, bylin a koření. Vína Liatiko se často vychutnávají mladá a ukazují charakter krétského terroir.

Muscat Blanc à Petits Grains

Původ: Samos, Egejské ostrovy

Vlastnosti: Muscat Blanc à Petits Grains, často označovaný jednoduše jako Muscat, je bílá odrůda proslulá svými sladkými víny. Tato vína jsou intenzivně aromatická a vyznačují se květinovými a citrusovými tóny. Zejména Samos je známý svými dezertními víny na bázi Muscatu.

Řecké vinařské techniky

Řecké vinařské techniky se vyvíjely po tisíciletí a **mísí se v nich starověká moudrost s moderními inovacemi**. Tyto metody, hluboce zakořeněné v kultuře a historii země, přispívají k rozmanitosti a chuti vín, kterými je Řecko dnes známé.

Vinařství: Umění pěstování hroznů

Výběr terroiru: Vinařství: Řečtí vinaři věnují pečlivou pozornost terroir - kombinaci půdy, klimatu a topografie. Jedinečný terroir každé oblasti určuje, kterým odrůdám se v ní daří. Například sopečná půda na Santorini je ideální pro odrůdu Assyrtiko, zatímco vysoké nadmořské výšky v oblasti Naoussa vyhovují odrůdě Xinomavro.

Správa vinic: Na Santorini se používají tradiční techniky, jako je "kouloura" (řez vinné révy ve tvaru koše) nebo "gobelet" v jiných oblastech, které chrání révu před prudkými větry a spalujícím sluncem. V moderním řeckém vinařství se stále častěji používají udržitelné a ekologické postupy.

Sklizení: Načasování je důležité

Ruční sklizeň: Mnoho řeckých vinařů dává přednost ruční sklizni, aby zajistili pečlivý výběr hroznů v době jejich největší zralosti. Tato pracná metoda umožňuje šetrné zacházení s ovocem.

Noční sklizeň: V horkém podnebí, jako je řecké, někteří vinaři sklízí hrozny v chladných nočních hodinách, aby zachovali jejich svěžest a kyselost.

Výroba vína: Vinařství: Výroba vína

Tradiční kvašení: V některých regionech se hrozny stále kvasí v mělkých kamenných nádržích zvaných "lagares". Tato starobylá metoda se používá k získávání šťávy a kvašení červených hroznů.

Kvašení v nerezové oceli: Moderní výroba vína často zahrnuje nerezové nádrže s řízenou teplotou. Tato metoda umožňuje přesnou kontrolu teploty kvašení a zachovává jemné aroma bílých hroznů, jako je Assyrtiko a Moschofilero.

Zrání v sudech: Pro zrání červených vín se používají dubové sudy, francouzské i americké, které dodávají červeným vínům komplexnost a jemnou dubovou příchutí. Některé oblasti, jako například Nemea, jsou známé svými dubovými víny Agiorgitiko.

Amfory: Vinařství: Starobylou technikou, která se vrací, je používání hliněných amfor ke kvašení a zrání. Tato metoda poskytuje jedinečný chuťový profil, zejména u přírodních a oranžových vín.

Moderní inovace

Regulace teploty: Moderní vinařství používají zařízení pro kvašení a skladování s řízenou teplotou, aby se udržely požadované podmínky během celého procesu výroby vína.

Moderní vybavení: Pokroky ve vinařské technologii, jako jsou pneumatické lisovací stroje a optické třídící, zajišťují přesnou manipulaci s hrozny a jejich třídění.

Udržitelnost: Mnoho řeckých vinařství upřednostňuje udržitelné postupy, jako je ekologické a biodynamické vinařství, aby chránilo životní prostředí a vyrábělo vysoce kvalitní vína.

Míchání a zrání

Míchání: Řecké vinařství často mísí různé odrůdy hroznů, aby dosáhlo rovnováhy a komplexnosti. Například vína Naoussa mohou míchat odrůdy Xinomavro s hrozny Krassato a Stavroto.

Zrání: V závislosti na požadovaném stylu mohou vína zrát v různých nádobách, od dubových sudů až po nerezové tanky. Některým řeckým červeným vínům prospívá delší zrání v láhvi, aby se zjemnily třísloviny a rozvinula terciární aroma.

Renesance moderního řeckého vína

V posledních letech zažívá Řecko renesanci vína, kdy vinaři kombinují tradiční postupy s inovativními přístupy. Výsledkem této obrody jsou vína, která zachycují podstatu řeckých terroirů a zároveň splňují moderní chuťové standardy.

Významná řecká vinařství a výrobci

Domaine Skouras: Toto vinařství, které založil George Skouras, je proslulé svými elegantními červenými víny z Peloponésu.

Ktima Gerovassiliou: Evangelos Gerovassiliou je průkopníkem v ožívování starých odrůd révy a výrobě výjimečných vín v Soluni.

Santo Wines: Vinařství se nachází na ostrově Santorini a je známé svými víny Assyrtiko.

Alpha Estate: Vinařství Alpha Estate se nachází v Makedonii a získalo si uznání díky svým moderním vinařským technikám a výjimečným vínům Xinomavro.

Styly řeckých vín

Řecká vína nabízejí **široké spektrum stylů**, které uspokojí každý jazýček:

Bílá vína: Křupavá a osvěžující: Objevte svět pikantních a minerálních řeckých bílých vín. Jsou ideální k popíjení za slunečného dne nebo k mořským plodům.

Aromatická bílá: Ponořte se do aromatické komplexnosti řeckých bílých vín, od květinových muškátových vín až po vína s tóny exotického ovoce.

Odvážná červená vína: Objevte řecká červená vína, která se vyznačují sytou barvou a bohatými tříslovinami. Jsou ideálními společníky k vydatným pokrmům středomořské kuchyně.

Sladká a dezertní vína: Vyzkoušejte svět řeckých dezertních vín, včetně **slavných muškátových vín ze Samosu a sladkých elixírů z Commandarie**.

Nejlepší řecká bílá vína

Assyrtiko ze Santorini: Assyrtiko je často označováno za nejlepší řeckou bílou odrůdu, které se daří na sopečné půdě ostrova Santorini. Vína, která se z něj vyrábějí, jsou suchá, svěží a plná minerálních tónů. Znameníta jsou vína z vinařství jako Santo Wines a Gaia.

Malagousia: **Malagousia**, která byla zachráněna před téměř vyhynutím, je voňavá bílá odrůda s aromatickým profilem připomínajícím broskve, citrusy a exotické ovoce. Vynikajícím příkladem je Alpha Estate Malagousia.

Moschofilero: Tento růžový hrozen z Peloponésu dává vína s květinovým a citrusovým aroma. Tselepos a Boutari jsou vyhlášenými výrobci vín Moschofilero.

Robola z Kefalonie: Je vzácná odrůda révy vinné pocházející z Kefalonie. Vína z této odrůdy vynikají vysokou kyselostí a minerální komplexností. Domaine Foivos a Gentilini vyrábějí tato výjimečná vína.

Vidiano z Kréty: Vidiano je skrytým klenotem Kréty, který produkuje aromatická a dobře strukturovaná bílá vína. Douloufakis a Lyrarakis jsou uznávanými výrobci vín Vidiano.

Nejlepší řecká červená vína

Xinomavro z Naoussy: Xinomavro je často přirovnáváno k Nebbiolu pro své výrazné třísloviny a potenciál ke stárnutí. V Naousse jsou vyhlášenými výrobci vín Xinomavro společnosti Domaine Karydas a Kir-Yianni.

Agiorgitiko z Nemea: Agiorgitiko, známé jako "Herkulova krev", dává ovocná červená vína se středním až plným tělem. Gaia Estate a Skouras jsou proslulé svými odrůdami z oblasti Nemea.

Mavrodaphne z Patrasu: Mavrodaphne vyrábí sladká a fortifikovaná vína s bohatou chutí tmavého ovoce. Ikonickým příkladem je Mavrodaphne z Patrasu z Achaia Clauss.

Limnio: Limnio je jednou z nejstarších řeckých odrůd révy vinné, z níž se vyrábí středně plná červená vína s chutí červených bobulí a koření. Vyzkoušejte vína Limnio od výrobců, jako je Ktima Kir-Yianni.

Kotsifali a Mandilaria Blend: Na Krétě se ze směsi hroznů Kotsifali a Mandilaria vyrábějí odvážná a robustní červená vína. Znávanými výrobci jsou Diamantakis a Domaine Paterianakis.

Tyto výběry představují rozmanitost a dokonalost řeckých bílých a červených vín. Nezapomeňte, že preference vína jsou subjektivní, takže poznávání různých řeckých odrůd a oblastí je součástí dobrodružství.

Při hledání nejlepších řeckých bílých a červených vín zvažte návštěvu renomovaných vinoték nebo internetových obchodů, které se specializují na řecká vína. Návštěva řeckých vinařství navíc může poskytnout jedinečnou příležitost ochutnat a zakoupit výjimečné lahve přímo od zdroje.

Řecká dezertní vína: Sladká kulinářská tradice

Řecká dezertní vína mají bohatou historii sahající až do starověku. Tato vína se obvykle vyrábějí z hroznů sušených na slunci, což je technika, která koncentruje cukry a chuť. Výsledkem je šťavnaté sladké víno s jedinečným charakterem odrážejícím rozmanitost řeckých terroirů a odrůd hroznů.

Vinsanto:

Vinsanto, což v italštině znamená "svaté víno", je pravděpodobně nejznámější řecké dezertní víno. Tradičně se vyrábí na Kykladských ostrovech, přičemž nejznámější oblastí je Santorini. Používají se především odrůdy Assyrtiko a Aidani, které se suší na slaměných rohožích. Výsledné víno má jantarovou barvu s chutí sušeného ovoce, medu a koření. Vinsanto se výjimečně dobře kombinuje s baklavou a dalšími dezerty na bázi medu.

Dezertní vína na bázi muškátu:

K výrobě aromatických a sladkých vín se často používají muškátové hrozny, například Muscat Blanc à Petits Grains a Muškát alexandrijský. Ostrov Samos v Egejském moři je proslulý svými dezertními víny na bázi muškátu. Vyznačují intenzivní květinovou vůní s tóny meruněk a kandované citrusové kůry. Muškátová vína ze Samosu jsou ideálními doplňky k ovocným dezertům nebo sýrovým mísám.

Mavrodaphne of Patras:

Z Mavrodaphne, odrůdy révy vinné pocházející z oblasti Patras na Peloponésu, se vyrábí sladké víno Mavrodaphne of Patras. Pyšní se sytě rubínovou barvou a chutí tmavého ovoce, karamelu a koření. Sladkost tohoto vína z něj dělá skvělého partnera pro čokoládové dezerty a bohaté dorty.

Commandaria:

Commandaria není řeckého původu, ale je to sladké víno vyráběné na ostrově Kypr, který má s Řeckem významnou historickou spojitost. Je to jedno z nejstarších pojmenovaných vín na světě, jehož historie sahá více než 800 let do minulosti. Commandaria je alkoholizované víno vyráběné z hroznů Xynisteri a Mavro sušených na slunci. Má tmavě jantarový odstín a nabízí chuť sušeného ovoce, ořechů a koření. Je ideálním zakončením středomořského jídla, zejména v kombinaci s ořechovými dezerty nebo sýrem.

Oblíbené značky řeckých vín

1. Domaine Skouras: Domaine Skouras, kterou založil George Skouras v oblasti Peloponésu, je proslulá svými elegantními a výraznými víny. Jejich Megas Oenos, červené směsi odrůd Agiorgitiko a Cabernet Sauvignon, je výjimečné.

2. Gaia Wines: Vína Gaia Wines, která se nacházejí na trhu, jsou určena pro zákazníky, kteří mají rádi vína: Společnost Gaia Wines, která se nachází na Santorini i v Nemei, je známá svými inovativními vinařskými technikami. Jejich vína Assyrtiko ze Santorini jsou vysoce ceněna, přičemž vlajkovou lodí je "Thalassitis".
3. Santo Wines: Vína Santo Wines, která se nacházejí na úchvatném ostrově Santorini, jsou družstvem místních výrobců. Jsou proslulí svými víny Assyrtiko, která nabízejí od svěžích a minerálních až po dubová a komplexní vína.
4. Alpha Estate: Vinařství Alpha Estate se nachází v severní Makedonii a kombinuje moderní vinařské techniky s místními odrůdami révy. Jejich červená vína na bázi odrůdy Xinomavro, zejména "Xinomavro Reserve", získala uznání kritiků.
5. Ktima Gerovassiliou: Ktima Gerovassiliou: Evangelos Gerovassiliou je průkopníkem v ožívování starých řeckých odrůd a výrobě výjimečných vín. Jeho Malagousia a Viognier jsou proslulé svou aromatickou komplexností.
6. Achaia Clauss: Achaia Clauss se sídlem v Patrasu je proslulá svým sladkým a alkoholizovaným vínem Mavrodaphne of Patras. Toto historické vinařství nabízí pohled na řecké vinařské dědictví.
7. Vinařství Tselepos: Vinařství Tselepos se nachází na Peloponésu a specializuje se na Moschofilero, voňavou bílou odrůdu. Jejich "Mantinia" Moschofilero je vynikajícím příkladem původu této odrůdy.
8. Boutari: Boutari je známá značka řeckého vína, která má vinařství v různých oblastech Řecka. Pozoruhodné je jejich červené víno Naoussa vyrobené z odrůdy Xinomavro a vysoce ceněné je bílé víno "Santoro" Santorini.
9. Lyrarakis Wines: Vinařství Lyrarakis Wines se nachází na Krétě a zaměřuje se na místní odrůdy révy, jako jsou Vidiano a Dafni. Jejich úsilí o zachování těchto starých odrůd vedlo k výjimečným výsledkům.
10. Domaine Porto Carras: Domaine Porto Carras se nachází na poloostrově Chalkidiki a vyrábí širokou škálu vín, včetně Assyrtiko a Limnio. Jejich statek je známý pro své nádherné výhledy na vinice.

Toto je jen několik z uznávaných řeckých vinařských značek, které významně přispěly k rozvoji vinařského průmyslu v zemi. Poznávání jejich nabídky vám může poskytnout rozmanité a obohacující zkušenosti s řeckým vínem, od svěžích bílých vín ze Santorini, až po robustná červená vína z Nemei a dalších oblastí.

Jedinečnost řeckého vína spočívá ve starých odrůdách hroznů, rozmanitých terroirech a vinařských tradicích starých tisíce let.

Závěr

Závěrem tohoto průvodce řeckým vínem je poskytnutí inspirace k **prozkoumání rozmanitého a podmanivého světa řeckých vín**. Od starověkých tradic až po moderní inovace nabízí Řecko bohatou škálu chutí a příběhů, které čekají na své současné objevitele. Ať už zkušenému milovníku vína, nebo teprve jen začátečníku, může řecké víno nabídnout něco opravdu výjimečného.

Na zdraví při objevování kouzla řeckého vína!

(převzato z propagačního materiálu Klubu 8Wines - [Česka vinotéka | 8Wines.cz](https://www.8wines.cz))